

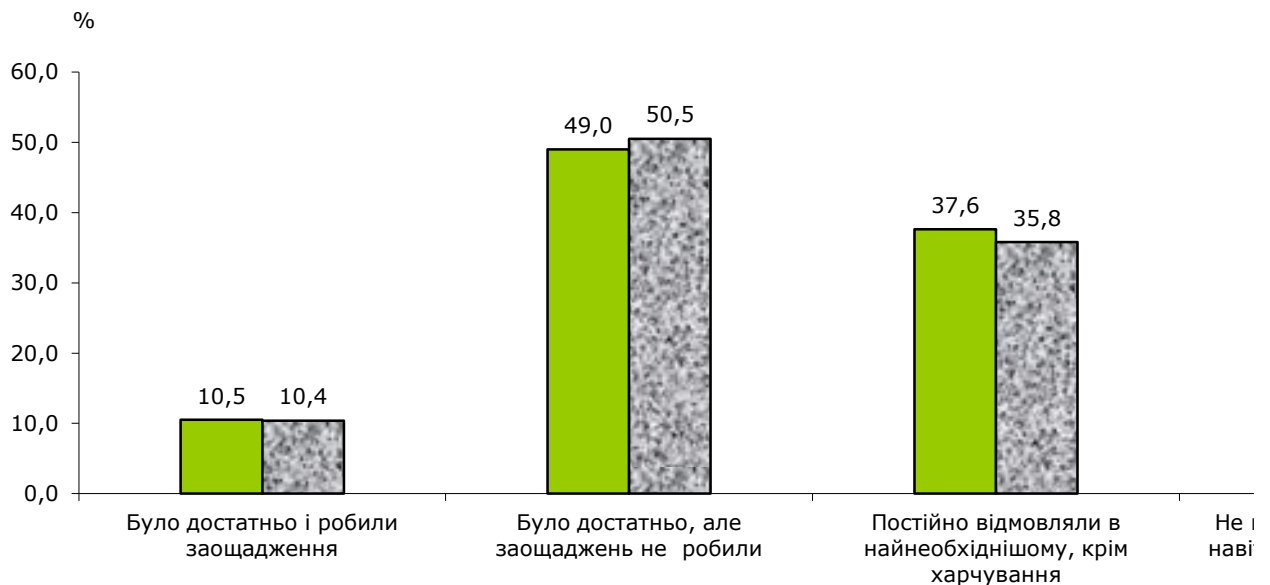
Самооцінка домогосподарствами України рівня своїх доходів у 2013 році

З метою дослідження самооцінки населенням України рівня своїх доходів та економічних очікувань на майбутнє, Держстатом України у січні ц.р. проведено опитування домогосподарств, які брали участь у вибіркового обстеженні умов їхнього життя у 2013р.

Підсумки опитування свідчать, що порівняно з 2012р. відбулися певні зміни у структурі оцінок домогосподарствами стану свого добробуту (додаток 1). Збільшилася на 1,5 в.п. частка домогосподарств, які задовільно оцінили рівень своїх доходів (грошей було достатньо, але заощаджень не робили), водночас на 1,8 в.п. зменшилась домогосподарств, які оцінили рівень своїх доходів як незадовільний (постійно відмовляли у найнеобхіднішому, крім харчування).

Частка домогосподарств, які оцінили рівень своїх доходів як достатній, склала 61% (у 2012р. – 60%). Вважали свій дохід достатнім для нормального харчування, але обмежували себе у споживанні непродовольчих товарів та послуг 36% домогосподарств (у 2012р. – 38%). Разом з тим на 0,4 в.п. збільшилася частка домогосподарств, які не змогли забезпечити навіть достатнє харчування, натомість серед багатодітних домогосподарств частка таких домогосподарств зменшилась на 1,8 в.п. і склала 7%.

Розподіл домогосподарств за самооцінкою рівня своїх доходів

Більш високі оцінки рівня добробуту переважали серед сільських домогосподарств порівняно з міськими. Рівень своїх доходів як достатній для того, щоб робити заощадження, оцінили 11% сільських домогосподарств, що на 0,5 в.п. більше, ніж серед міських, однак 5% вказали, що рівень їх доходів не забезпечував навіть достатнє харчування, що на 1,8 в.п. вище аналогічного показника серед міських домогосподарств (у 2012р. – по 3%).

Із числа домогосподарств, рівень доходу яких не дозволяв забезпечити навіть достатнє харчування, переважна більшість в усіх групах домогосподарств, незалежно від місця проживання, наявності та кількості дітей, повідомили, що все ж таки мали можливість харчуватися гарячими стравами щодня.

Порівняно з 2012р. дещо зросли частки домогосподарств з дітьми, які через нестачу коштів мали певні проблеми з харчуванням дітей: не могли давати дітям фрукти чи соки – 1,9% домогосподарств (у 2012р. – 1,8%), ласощі хоча б раз на тиждень – 1,3% (1,2%), не могли давати дітям їжу або гроші на харчування в школі – 0,6% (0,4%). Серед багатодітних домогосподарств не мали змоги давати дітям фрукти чи соки, а також ласощі хоча б раз на тиждень по 4% домогосподарств (у 2012р. – відповідно 6% та 5%), їжу або гроші на харчування в школі – 2% (4%).

У ході дослідження першочергового спрямування можливих додаткових коштів респондентам було запропоновано визначити три пріоритетні напрямки. При значному збільшенні доходів більше половини домогосподарств спрямували б додаткові кошти в першу чергу на відпочинок, 45% – на лікування, 44–28% – відповідно на поліпшення житлових умов, на придбання побутової техніки, одягу й взуття та на накопичення, майже кожне п'яте – на покращання харчування. Порівняно з 2012р. на 2–0,1 в.п. скоротилися частки домогосподарств, які витратили б додаткові кошти на придбання одягу і взуття, на покращання харчування, на лікування, поліпшення житлових умов та освіту. Разом з тим на

2–0,5 в.п. зросли частки респондентів, які спрямували б кошти на відпочинок, накопичення, на придбання автомобіля, побутової техніки та на розвиток підприємництва.

Існує певна різниця у пріоритетних напрямках спрямування додаткових коштів між домогосподарствами, що проживають у містах та домогосподарствами сільської місцевості.

Пріоритетними напрямками спрямування додаткових коштів сільських домогосподарств були витрати на лікування, поліпшення житлових умов, на відпочинок та придбання побутової техніки. Міські ж домогосподарства спрямували б додаткові кошти в першу чергу на відпочинок, покращання житлових умов, лікування та на придбання побутової техніки.

Серед домогосподарств з дітьми 59% респондентів у першу чергу направили б додаткові кошти на відпочинок. Незважаючи на те, що підвищення освітнього рівня є потужним фактором зменшення ризику бідності, суттєва частка багатодітних домогосподарств, рівень матеріального добробуту яких більш низький порівняно з іншими групами домогосподарств, вказали в якості першочергових пріоритетів такі напрями використання додаткових грошових коштів, як поліпшення житлових умов – 58% (у 2012р. – 57%), на відпочинок – 48% (27%), придбання одягу та взуття – 41% (46%), на освіту – 38% (33%), придбання побутової техніки – 34% та покращання харчування – 23% (відповідно 42% та 26%).

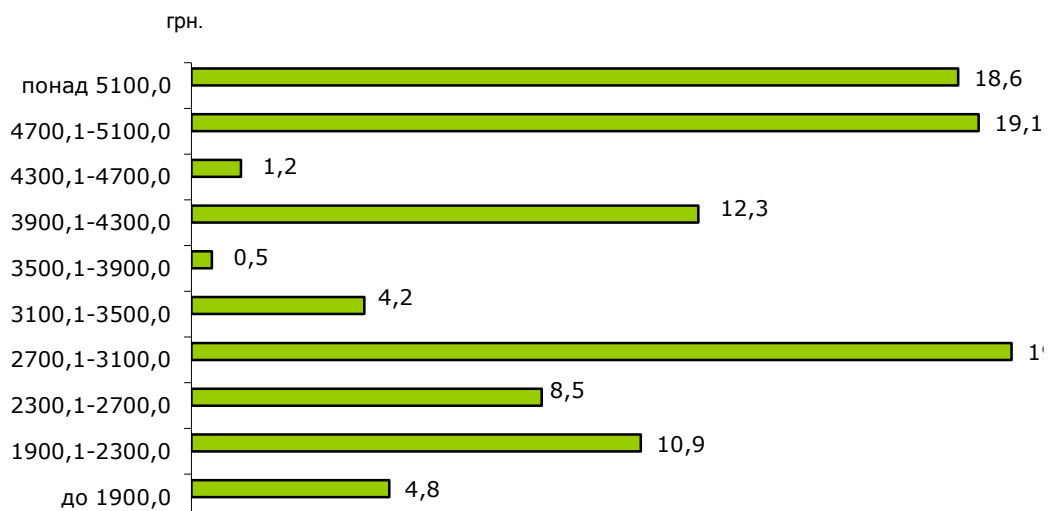
Бажання спрямувати додаткові кошти на накопичення більш поширене серед домогосподарств без дітей: цей напрямок вказали майже третина респондентів цієї групи, в той час як серед домогосподарств з дітьми – кожне п'яте.

У ході опитування домогосподарствам було запропоновано вказати, яка сума грошей необхідна в середньому кожній особі на місяць, щоб не відчувати себе бідними, що є одним з методологічних підходів до визначення суб'єктивної межі бідності (додаток 2). Найбільша частка домогосподарств вказала дохід у розмірі 2700–3100 грн. Цю суму зазначила п'ята частина домогосподарств. Наступним за ступенем поширення був дохід у розмірі 4700–5100 грн., який зазначили 19% домогосподарств.

Сільські домогосподарства, як і раніше, вважали достатнім для того, щоб не відчувати себе бідними, нижчі розміри грошових доходів порівняно з міськими. Так, 28% домогосподарств на селі (у 2012р. – третина) для задоволення основних потреб визначило достатнім грошовий дохід однієї особи на місяць в розмірі до 2700 грн., а серед міських домогосподарств такі оцінки надала в 1,2 раза менша частка респондентів.

Серед домогосподарств з дітьми найбільш поширеною була оцінка необхідного рівня середньодушового грошового доходу в розмірі понад 5100 грн. Про це повідомили 22% таких домогосподарств. Наступною за ступенем поширення серед цієї групи домогосподарств була оцінка достатності грошового доходу в розмірі 4700–5100 грн. на місяць (20% респондентів). Найбільша частка домогосподарств без дітей (21%) визначили необхідний рівень середньодушового грошового доходу в розмірі 2700–3100 грн.

Розподіл домогосподарств за розміром середньодушового грошового доходу на місяць, який домогосподарство вважає достатнім, щоб не відчувати себе

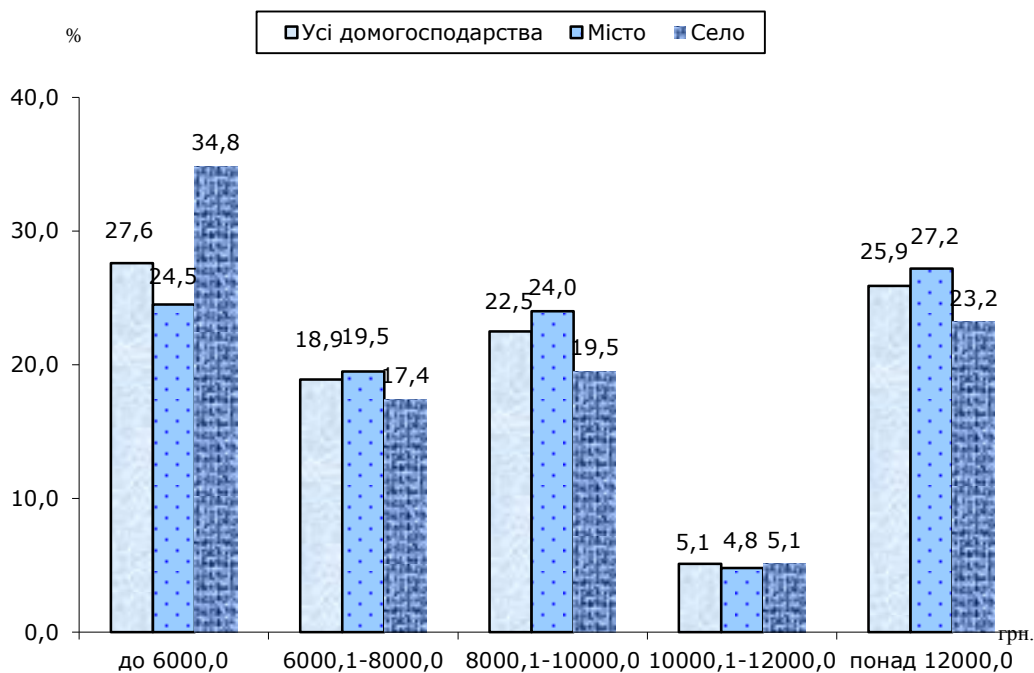

Для дослідження критеріїв визначення середнього класу як основи стабільного розвитку суспільства, респондентам було запропоновано визначити розмір середньодушового грошового доходу на місяць, який за їхньою думкою відповідає мінімальній межі майнового становища середнього класу (додаток 3).

Незалежно від типу домогосподарства найбільша частка опитаних (у середньому чверть домогосподарств) вказали дохід понад 13000 грн. на місяць. Наступним за ступенем поширення оцінок був дохід у розмірі 9000–10000 грн., який вказали 19% респондентів.

Структура відповідей сільських домогосподарств щодо середньодушових грошових доходів середнього класу зміщена порівняно з міськими домогосподарствами у бік більш низьких оцінок, що значною мірою пояснюється впливом натуральних надходжень на рівень добробуту селян.

Розподіл домогосподарств за розміром середньодушового грошового доходу на місяць, який, за їхньою оцінкою, відповідає майновому становищу середнього класу

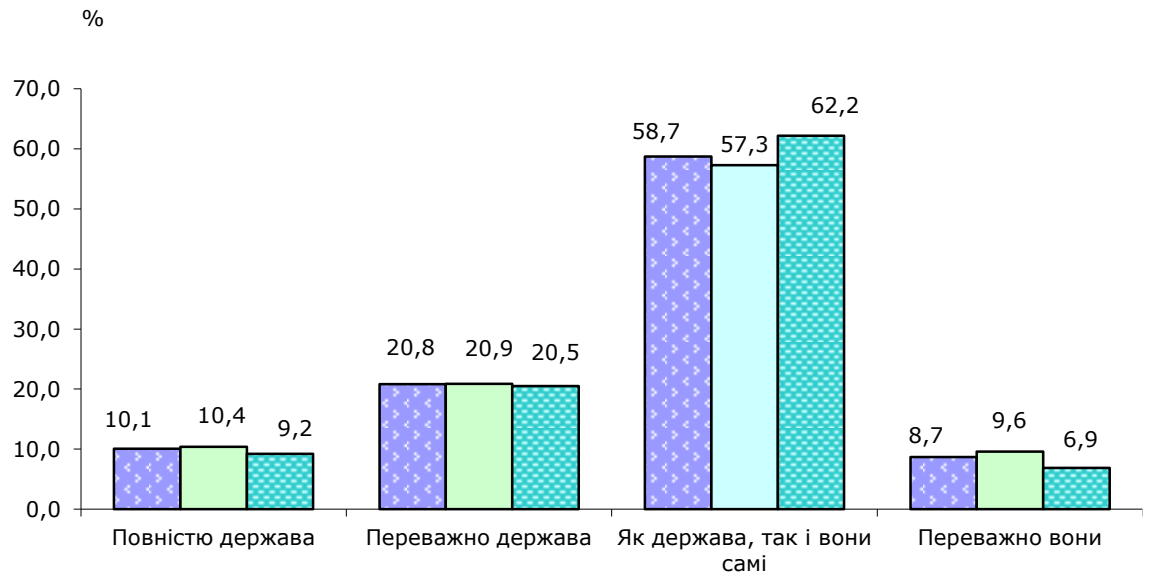

Для дослідження питань суб'єктивної бідності та соціальної самоідентифікації домогосподарствам було запропоновано визначити, до якого класу за оцінкою матеріального добробуту вони себе відносять. За результатами опитування, як і у 2012р., 68% респондентів віднесли себе до бідних, 32% – до небідних, але ще не представників середнього класу, збільшилася на 0,3 в.п. порівняно з попереднім опитуванням частка респондентів, які віднесли себе до представників середнього класу, і жоден з респондентів, як і у попередньому році, не вважав себе заможним. Така структура відповідей характерна для всіх груп домогосподарств незалежно від місця проживання та наявності дітей. Так, серед багатодітних домогосподарств віднесли себе до бідних 73% домогосподарств (у 2012р. – 77%), до небідних, але ще не представників середнього класу – 26% (23%), до представників середнього класу – 0,5% (0,4%).

За результатами дослідження думки респондентів щодо найбільших соціальних та особистих цінностей усі групи домогосподарств, як і у 2012р., основним пріоритетом вказали здоров'я (у середньому 79% респондентів), другим – сім'ю, дітей (62%), третім – матеріальний добробут (38%) (додаток 4).

Незалежно від місця проживання, більшість респондентів, як і раніше, вважали, що відповідальність за їх добробут має нести як держава, так і вони самі, кожен п'ятий – переважно держава, десята частина – повністю держава, така ж частина домогосподарств покладалася у забезпеченні належного рівня свого добробуту переважно або виключно на себе.

Частка домогосподарств, які вважають, що за їх добробут має нести відповідальність

Розподіл домогосподарств за очікуваннями щодо змін їхнього економічного становища на наступні 12 місяців засвідчив, що як і у 2012р., дві третини домогосподарств не сподіваються на зміну свого матеріального становища, 22% – очікують погіршення свого добробуту, десята частина – оптимістично дивиться у майбутнє і сподівається на покращання існуючого становища. Порівняно з підсумками аналогічного опитування у січні 2013р., відмічено зростання часток домогосподарств з оптимістичними очікуваннями серед міських домогосподарств та серед домогосподарств без дітей – відповідно на 0,1 в.п. та 0,8 в.п. Серед сільських домогосподарств, домогосподарств з дітьми частка респондентів із оптимістичними очікуваннями зменшилася відповідно на 0,4 в.п. та на 1,7 в.п., серед багатодітних домогосподарств – на 3,5 в.п. (додаток 5).

За підсумками опитування у січні 2014р., порівняно з аналогічним опитуванням у 2013р., відбулися певні зміни у розподілі домогосподарств за оцінками їх очікувань щодо розвитку економіки на наступні 12 місяців. Збільшилася частка респондентів, які оцінили майбутні 12 місяців як несприятливий час для розвитку економіки (з 35% до 41%), водночас збільшилася частка домогосподарств, які сподівалися на сприятливі умови для розвитку економіки (з 18% до 19%). Разом з тим зменшилася (на 8 в.п.) частка домогосподарств, які не очікують суттєвих змін у розвитку економіки України.

Додатки: на 4 арк.

Голова Служби

О.Г. Осауленко

Розподіли домогосподарств за самооцінкою рівня своїх доходів

	Усі домогосподарства		у т.ч. проживають			
			у міських поселеннях		у сільській місцевості	
	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.
Кількість домогосподарств (тис.)	16984,1	16958,7	11768,0	11765,0	5216,1	5193,7
Розподіл домогосподарств за самооцінкою рівня їх доходів (%)						
було достатньо і робили заощадження	10,5	10,4	10,8	10,3	9,9	10,8
було достатньо, але заощаджень не робили	49,0	50,5	49,7	51,7	47,3	47,5
постійно відмовляли у найнеобхіднішому, крім харчування	37,6	35,8	36,8	35,2	39,6	37,1
не вдавалося забезпечити навіть достатнє харчування	2,9	3,3	2,7	2,8	3,2	4,6
Кількість домогосподарств, рівень доходу яких не дозволяв забезпечити навіть достатнє харчування (тис.)	492,5	561,8	323,5	324,7	169,0	237,1
з них повідомили, що можливість харчуватися гарячими стравами вони мали (%)						
щодня	85,9	81,4	85,1	80,2	87,5	83,1
майже кожного дня	12,8	16,4	14,9	18,9	8,7	13,0
інколи	1,3	2,2	-	0,9	3,8	3,9
не могли давати дітям (тис.)						
фрукти чи соки	113,7	124,2	60,9	74,1	52,8	50,1
їжу або гроші на харчування в школі	25,5	40,1	17,4	19,9	8,1	20,2
ласощі хоча б раз на тиждень	74,1	82,2	39,9	50,9	34,2	31,3
Із загальної кількості частка домогосподарств відповідної групи (%), які повідомили, що при значному збільшенні доходів вони б спрямували додаткові кошти в першу чергу на						
їжу	20,7	18,8	18,1	17,0	26,7	23,0
одяг, взуття	31,2	28,9	30,2	28,6	33,4	29,7
побутову техніку	32,3	32,9	30,6	29,9	36,0	39,6
лікування	47,0	45,4	44,1	42,4	53,8	52,2
відпочинок	53,2	55,3	60,5	62,0	36,9	40,0
освіту	18,0	17,9	18,9	19,2	16,0	15,1
автомобіль	16,4	17,4	17,6	17,8	13,9	16,6
житло	44,0	43,6	42,7	42,7	46,7	45,7
накопичення	26,8	27,9	27,0	27,9	26,4	27,9
розвиток підприємництва	5,4	5,9	6,1	6,6	3,7	4,2
інше	2,9	3,3	2,1	2,7	4,7	4,5

Продовження

	Усі домогосподарства з дітьми					Усі домогосподарства без дітей	
	2012р.	2013р.				2012р.	2013р.
		усі домогосподарства	у т.ч. з кількістю дітей				
			однією	двома	трьома і більше		
Кількість домогосподарств (тис.)	6439,5	6429,4	4836,4	1450,3	142,7	10544,6	10529,3
Розподіл домогосподарств за самооцінкою рівня їх доходів (%)							
було достатньо і робили заощадження	9,9	10,4	10,5	10,3	10,2	10,9	10,5
було достатньо, але заощаджень не робили	53,2	52,9	52,7	52,8	56,5	46,3	49,0
постійно відмовляли у найнеобхіднішому, крім харчування	34,1	33,5	33,8	33,1	26,7	39,8	37,1
не вдавалося забезпечити навіть достатнє харчування	2,8	3,2	3,0	3,8	6,6	3,0	3,4
Кількість домогосподарств, рівень доходу яких не дозволяв забезпечити навіть достатнє харчування (тис.)	178,3	202,4	139,1	53,9	9,4	314,2	359,4
з них повідомили, що							
можливість харчуватися гарячими стравами вони мали (%)							
щодня	91,5	95,9	96,4	95,0	93,6	82,7	73,3
майже кожного дня	8,5	4,1	3,6	5,0	6,4	15,2	23,3
інколи	-	-	-	-	-	2,1	3,4
не могли давати дітям (тис.)							
фрукти чи соки	113,7	124,2	78,7	39,3	6,2	x	x
їжу або гроші на харчування в школі	25,5	40,1	17,3	20,2	2,6	x	x
ласощі хоча б раз на тиждень	74,1	82,2	55,9	20,2	6,1	x	x
Із загальної кількості частка домогосподарств відповідної групи (%), які повідомили, що при значному збільшенні доходів вони б спрямували додаткові кошти в першу чергу на							
їжу	16,2	14,1	14,0	13,3	23,2	23,5	21,7
одяг, взуття	35,1	32,5	32,2	32,7	41,3	28,8	26,8
побутову техніку	34,0	35,4	35,2	36,5	33,8	31,2	31,3
лікування	24,9	24,1	25,1	21,2	16,7	60,6	58,5
відпочинок	55,1	58,5	59,3	57,0	48,4	52,1	53,3
освіту	33,6	33,5	32,2	37,3	38,4	8,5	8,5
автомобіль	21,7	21,1	21,1	21,4	20,8	13,3	15,1
житло	50,5	49,6	49,4	49,5	58,4	40,0	39,9
накопичення	19,5	20,7	20,7	21,5	11,5	31,3	32,4
розвиток підприємництва	7,6	8,0	8,4	7,1	5,5	4,0	4,6
інше	1,1	1,2	1,0	1,6	1,9	4,0	4,5

Розподіл домогосподарств за розміром середньодушового грошового доходу на місяць, який домогосподарство вважає достатнім, щоб не відчувати себе бідним

	Усі домогосподарства		у т.ч. проживають				Усі домогосподарства з дітьми		Усі домогосподарства без дітей	
			у міських поселеннях		у сільській місцевості		2012р.	2013р.	2012р.	2013р.
	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.				
Розподіл домогосподарств за розміром середньодушового грошового доходу на місяць (грн.), який домогосподарство вважає достатнім, щоб не відчувати себе бідним (%)										
до 1900,0	5,8	4,8	4,6	4,5	8,4	5,6	6,1	5,0	5,6	4,8
1900,1–2300,0	12,4	10,9	11,3	10,3	15,0	12,3	12,2	10,4	12,5	11,2
2300,1–2700,0	8,8	8,5	8,5	7,9	9,5	10,1	6,9	7,4	10,0	9,2
2700,1–3100,0 ¹	73,0	19,9	75,6	19,7	67,1	20,3	74,8	18,6	71,9	20,7
3100,1–3500,0	–	4,2	–	4,0	–	4,5	–	4,0	–	4,3
3500,1–3900,0	–	0,5	–	0,4	–	0,6	–	0,4	–	0,5
3900,1–4300,0	–	12,3	–	12,2	–	12,4	–	10,8	–	13,1
4300,1–4700,0	–	1,2	–	1,0	–	1,6	–	1,2	–	1,2
4700,1–5100,0	–	19,1	–	20,0	–	17,4	–	20,0	–	18,7
понад 5100,0	–	18,6	–	20,0	–	15,2	–	22,2	–	16,3

¹ У 2012р. – понад 2700,0 грн.

Розподіл домогосподарств за розміром середньодушового грошового доходу на місяць, який, за їх оцінкою, відповідає майновому становищу середнього класу

	Усі домогосподарства		у т.ч. проживають				Усі домогосподарства з дітьми		Усі домогосподарства без дітей	
			у міських поселеннях		у сільській місцевості		2012р.	2013р.	2012р.	2013р.
	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.				
Розподіл домогосподарств за розміром середньодушового грошового доходу на місяць (грн.), який, за їх оцінкою, відповідає майновому становищу середнього класу (%)										
до 5000,0	21,3	18,8	17,8	16,0	28,9	25,2	19,4	16,8	22,4	20,1
5000,1–6000,0 ¹	78,7	8,8	82,2	8,5	71,1	9,6	80,6	7,7	77,6	9,5
6000,1–7000,0	–	6,1	–	6,4	–	5,3	–	6,0	–	6,1
7000,1–8000,0	–	12,8	–	13,1	–	12,1	–	12,4	–	13,1
8000,1–9000,0	–	3,6	–	3,4	–	4,4	–	3,6	–	3,6
9000,1–10000,0	–	18,9	–	20,6	–	15,1	–	19,8	–	18,4
10000,1–11000,0	–	0,6	–	0,5	–	0,6	–	0,7	–	0,5
11000,1–12000,0	–	4,5	–	4,3	–	4,5	–	5,4	–	3,8
12000,1–13000,0	–	0,8	–	0,7	–	1,2	–	0,9	–	0,7
понад 13000,0	–	25,1	–	26,5	–	22,0	–	26,7	–	24,2

¹ У 2012р. – понад 5000,0 грн.

**Розподіли домогосподарств за оцінками найбільш значущих
для них суспільних та особистих цінностей**

	Усі домогосподарства		у т.ч. проживають			
			у міських поселеннях		у сільській місцевості	
	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.
Розподіл домогосподарств (%), які повідомили, що найбільшою цінністю для них є						
за першим ступенем значущості						
здоров'я	77,6	78,6	76,6	77,5	79,8	81,5
сім'я, діти	18,1	16,9	18,6	17,4	17,0	15,6
матеріальний добробут	2,1	2,0	2,4	2,3	1,2	1,2
робота, кар'єра	0,8	0,9	1,0	1,1	0,4	0,4
освіта	0,1	0,2	0,2	0,3	0,0	-
друзі, спілкування	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
впевненість у завтрашньому дні	1,1	1,1	1,0	1,2	1,3	0,9
соціальна справедливість	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3
за другим ступенем значущості						
здоров'я	16,7	15,4	16,7	15,7	16,6	15,0
сім'я, діти	61,6	61,9	59,9	59,4	65,5	67,3
матеріальний добробут	11,9	12,4	12,5	13,5	10,6	9,9
робота, кар'єра	3,3	3,5	4,0	4,1	1,8	2,2
освіта	0,6	0,9	0,6	1,1	0,6	0,4
друзі, спілкування	0,6	0,6	0,7	0,7	0,3	0,5
впевненість у завтрашньому дні	4,4	4,4	4,7	4,6	3,7	3,8
соціальна справедливість	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
за третім ступенем значущості						
здоров'я	2,1	2,0	2,4	2,1	1,6	1,7
сім'я, діти	4,3	4,3	4,6	5,0	3,7	2,9
матеріальний добробут	39,0	37,5	37,2	36,1	43,1	40,6
робота, кар'єра	11,0	10,7	11,4	11,0	10,0	10,0
освіта	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5
друзі, спілкування	3,4	3,3	3,9	3,7	2,2	2,5
впевненість у завтрашньому дні	30,3	32,9	30,5	33,0	29,8	32,6
соціальна справедливість	7,3	6,7	7,4	6,5	7,1	7,2

	Усі домогосподарства з дітьми					Усі домогосподарства без дітей	
	2012р.	2013р.			2012р.	2013р.	
		усі домогосподарства	у т.ч. з кількістю дітей				
			однією	двома			трьома і більше
Розподіл домогосподарств (%), які повідомили, що найбільшою цінністю для них є							
за першим ступенем значущості							
здоров'я	69,0	71,1	70,8	72,8	68,9	82,8	83,2
сім'я, діти	27,1	25,3	25,5	24,0	30,9	12,7	11,7
матеріальний добробут	2,2	1,8	2,0	1,4	0,2	1,9	2,1
робота, кар'єра	0,6	0,5	0,6	0,1	–	1,0	1,2
освіта	0,1	0,1	0,1	–	–	0,1	0,2
друзі, спілкування	–	–	–	–	–	0,2	0,1
впевненість у завтрашньому дні	0,8	1,1	0,9	1,7	–	1,2	1,2
соціальна справедливість	0,2	0,1	0,1	0,0	–	0,1	0,3
за другим ступенем значущості							
здоров'я	23,5	21,3	21,5	20,1	28,0	12,5	11,9
сім'я, діти	63,2	63,6	62,4	67,1	67,0	60,7	60,8
матеріальний добробут	7,5	8,4	9,2	6,3	4,0	14,5	14,9
робота, кар'єра	2,3	3,2	3,1	3,9	–	4,0	3,7
освіта	0,9	1,0	1,1	0,6	0,1	0,5	0,8
друзі, спілкування	0,0	0,1	0,1	0,1	–	0,9	1,0
впевненість у завтрашньому дні	2,4	2,0	2,3	1,2	0,9	5,6	5,8
соціальна справедливість	0,2	0,4	0,3	0,7	0,0	1,3	1,1
за третім ступенем значущості							
здоров'я	3,1	2,6	2,5	3,2	0,9	1,5	1,6
сім'я, діти	3,2	3,4	3,7	2,5	0,0	5,0	4,9
матеріальний добробут	43,0	41,9	40,6	44,7	56,8	36,5	34,8
робота, кар'єра	15,2	14,3	14,0	16,0	7,5	8,4	8,5
освіта	4,3	4,3	4,6	3,3	7,2	1,6	1,5
друзі, спілкування	2,7	1,8	1,9	1,4	2,4	3,8	4,3
впевненість у завтрашньому дні	24,5	28,4	29,0	26,8	23,4	33,8	35,6
соціальна справедливість	4,0	3,3	3,7	2,1	1,8	9,4	8,8

Розподіли домогосподарств за оцінкою зміни їх матеріального стану та економічними очікуваннями на наступний рік

	Усі домогосподарства		у т.ч. проживають			
			у міських поселеннях		у сільській місцевості	
	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.	2012р.	2013р.
Із загальної кількості частка домогосподарств (%), які вважають, що їх матеріальний стан у наступному році						
покращиться	10,4	10,3	10,7	10,8	9,8	9,4
залишиться без змін	66,4	66,0	65,9	64,8	67,7	68,8
погіршиться	22,1	22,2	22,5	23,2	20,9	19,7
не змогли відповісти	1,1	1,5	0,9	1,2	1,6	2,1
наступний рік буде для розвитку економіки України						
сприятливим	2,1	2,6	1,9	2,8	2,5	2,1
сприятливим, але не в усьому	15,7	16,5	15,5	16,0	16,1	17,4
без будь-яких відчутних змін	46,9	38,5	47,1	37,7	46,5	40,5
несприятливим, але не в усьому	18,7	21,2	19,5	22,1	17,0	19,2
несприятливим	15,9	19,8	15,4	20,0	17,2	19,4
не змогли відповісти	0,7	1,4	0,6	1,4	0,7	1,4

Продовження

	Усі домогосподарства з дітьми					Усі домогосподарства без дітей	
	2012р.	2013р.				2012р.	2013р.
		усі домогосподарства	у т.ч. з кількістю дітей				
			однією	двома	трьома і більше		
Із загальної кількості частка домогосподарств (%)							
які вважають, що їх матеріальний стан у наступному році							
покращиться	13,4	11,7	11,7	11,8	13,3	8,7	9,5
залишиться без змін	65,9	66,9	67,4	64,5	67,1	66,8	65,6
погіршиться	19,3	19,8	19,5	21,2	19,4	23,6	23,5
не змогли відповісти	1,4	1,6	1,4	2,5	0,2	0,9	1,4
наступний рік буде для розвитку економіки України							
сприятливим	2,8	2,6	3,1	1,3	2,2	1,6	2,6
сприятливим, але не в усьому	16,5	16,5	16,6	16,2	15,3	15,2	16,4
без будь-яких відчутних змін	47,1	39,5	39,1	40,1	46,4	46,9	37,9
несприятливим, але не в усьому	18,0	20,7	20,7	20,9	16,9	19,1	21,5
несприятливим	14,9	19,2	19,1	19,4	18,9	16,6	20,3
не змогли відповісти	0,7	1,5	1,4	2,1	0,3	0,6	1,3